

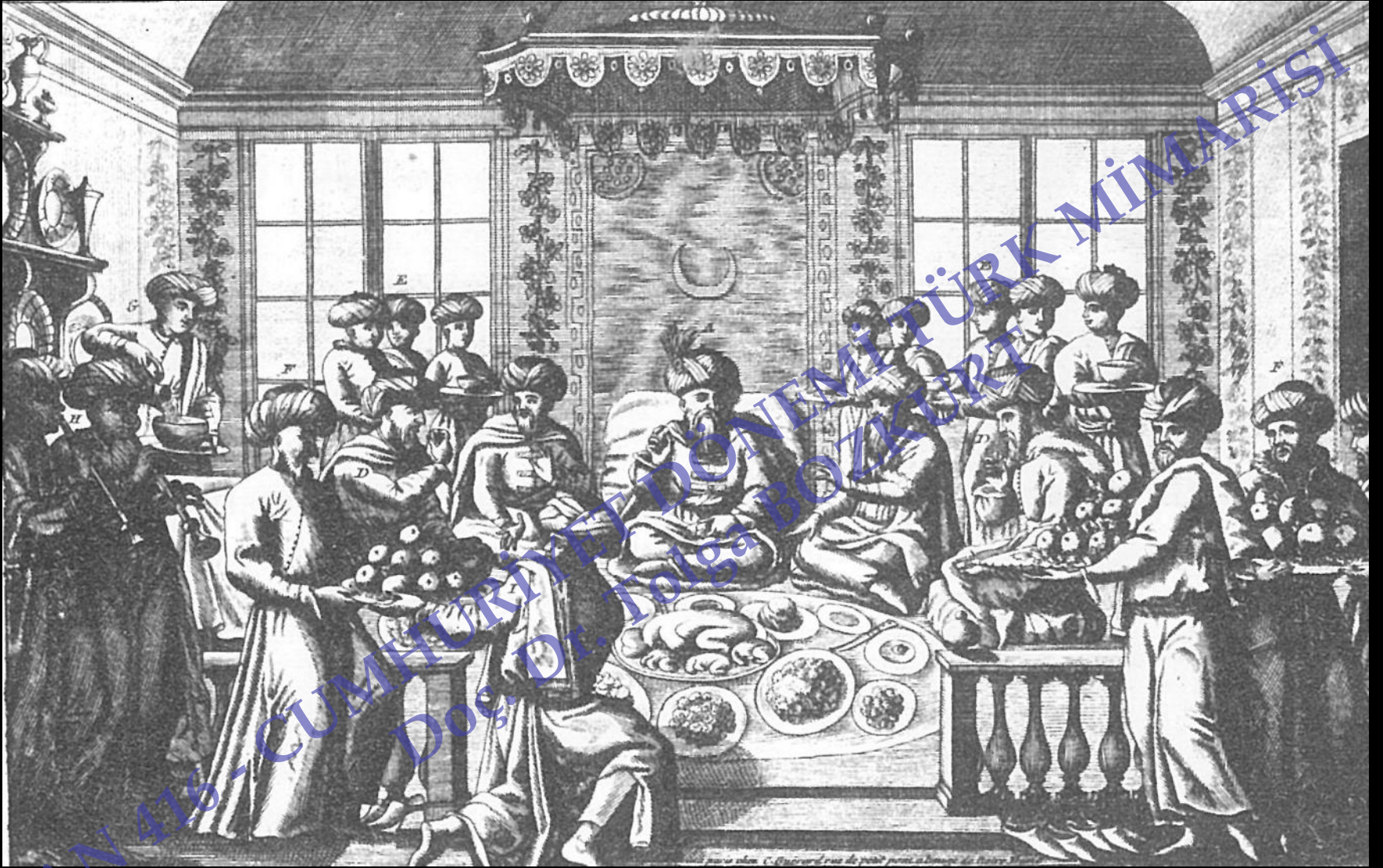
BATILILAŞMA DÖNEMİ OSMANLI MİMARİSİ

-1699 Karlofça Barış Antlaşması, Osmanlı İmparatorluğunda gerileme döneminin başlangıcı olurken, siyasi ve sosyal anlamda Batı üstünlüğünün de kabul edildiği bir dönüm noktasıdır.

-18. yüzyılda başlayıp, 19. yüzyıl ortalarına kadar süren “Sanayi Devrimi”nin dışında kalan Osmanlı Devleti, 1870’ler sonrasında Batılı Devletlerin hammadde ihtiyacı için stratejik bir kaynak olarak görülmüştür (Batı’nın Doğu Politikası).

-1789 Fransız İhtilali ile sarsılan monarşi düzeni ve yükselen milliyetçilik akımı Osmanlı devletini de yakından etkilemiş ve bağlı ulusların bağımsızlıklarını ilan etmeleriyle birlikte İmparatorluğun çözülme sürecinin hızlanmasına sebep olmuştur.

-Osmanlı devletinde, Lale Devri ve Kâğıthane düzenlemeleriyle baş gösteren Batılı yaşam tarzının etkileri 18. ve 19. yüzyıl Osmanlı Mimarisine yeni bir boyut kazandırmıştır.

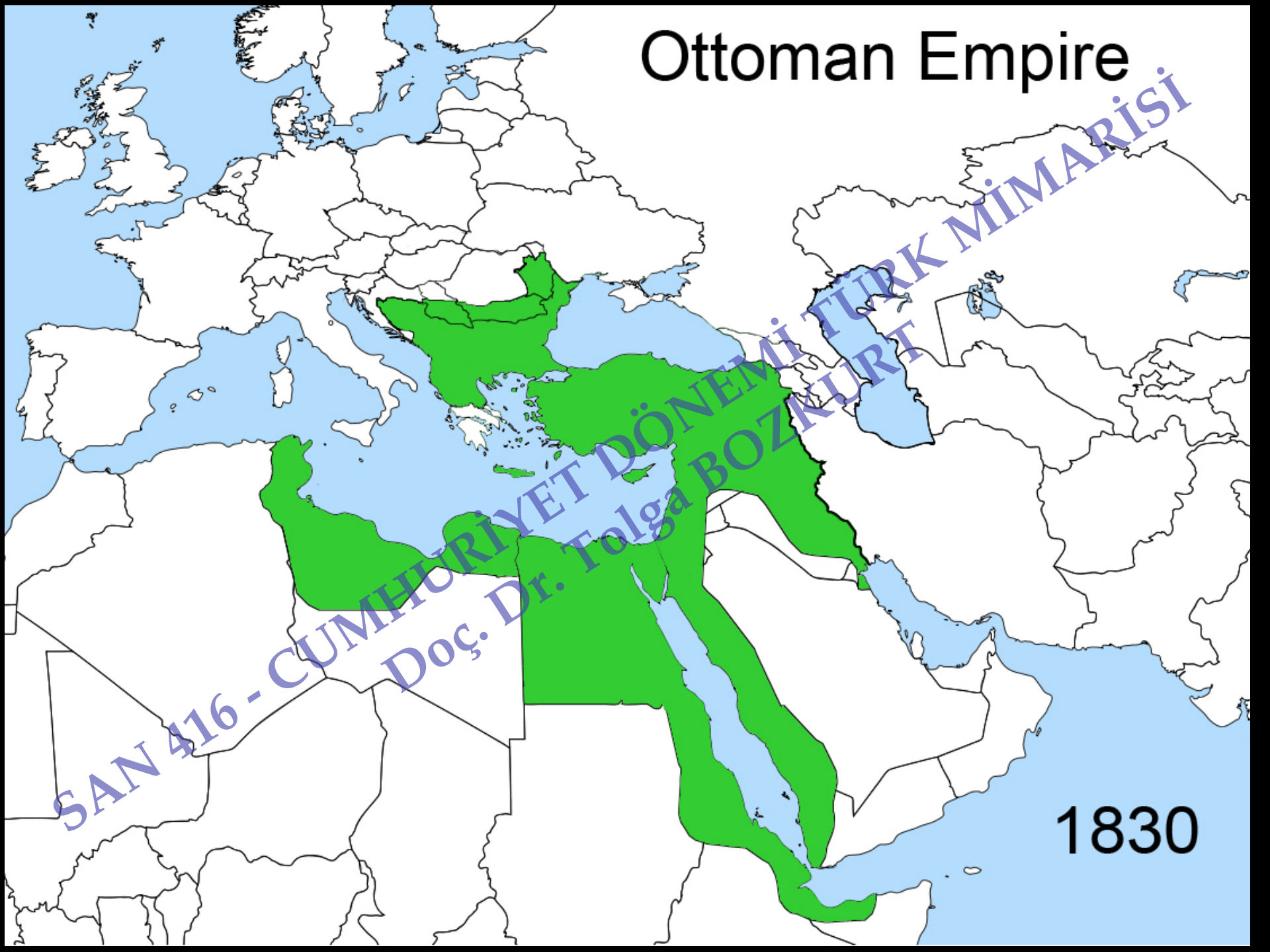

Yirmisekizinci Çelebi Mehmet Efendi, Paris'te maiyetiyle iftar yemeğinde (1720-21)

Yirmisekizinci Çelebi
Mehmet Efendi,
itimatnamesini Fransız
kralına takdim ederken.

Ottoman Empire

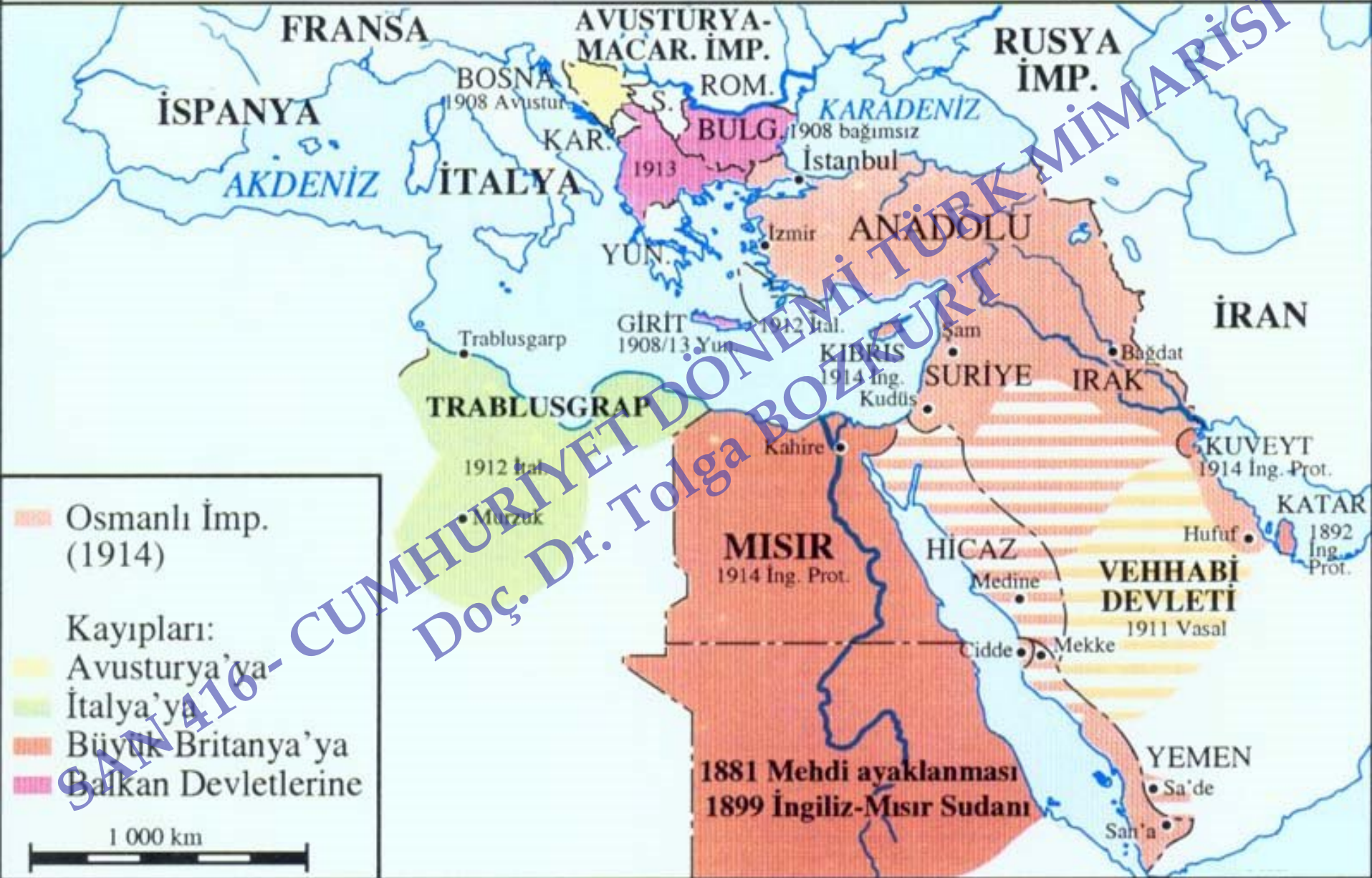

1830

SAN 416 - CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK MİMARISI
Doç. Dr. Tolga BOZKURT

Osmanlı İmparatorluğu (1881-1914)

b

II. Sadabad Sarayı 1836

SAN 416 - CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK MİMARISI
Doç. Dr. Tolga BOZKURT

Gravür : William Barlett

Kağıthane Belediyesi Koleksiyonu

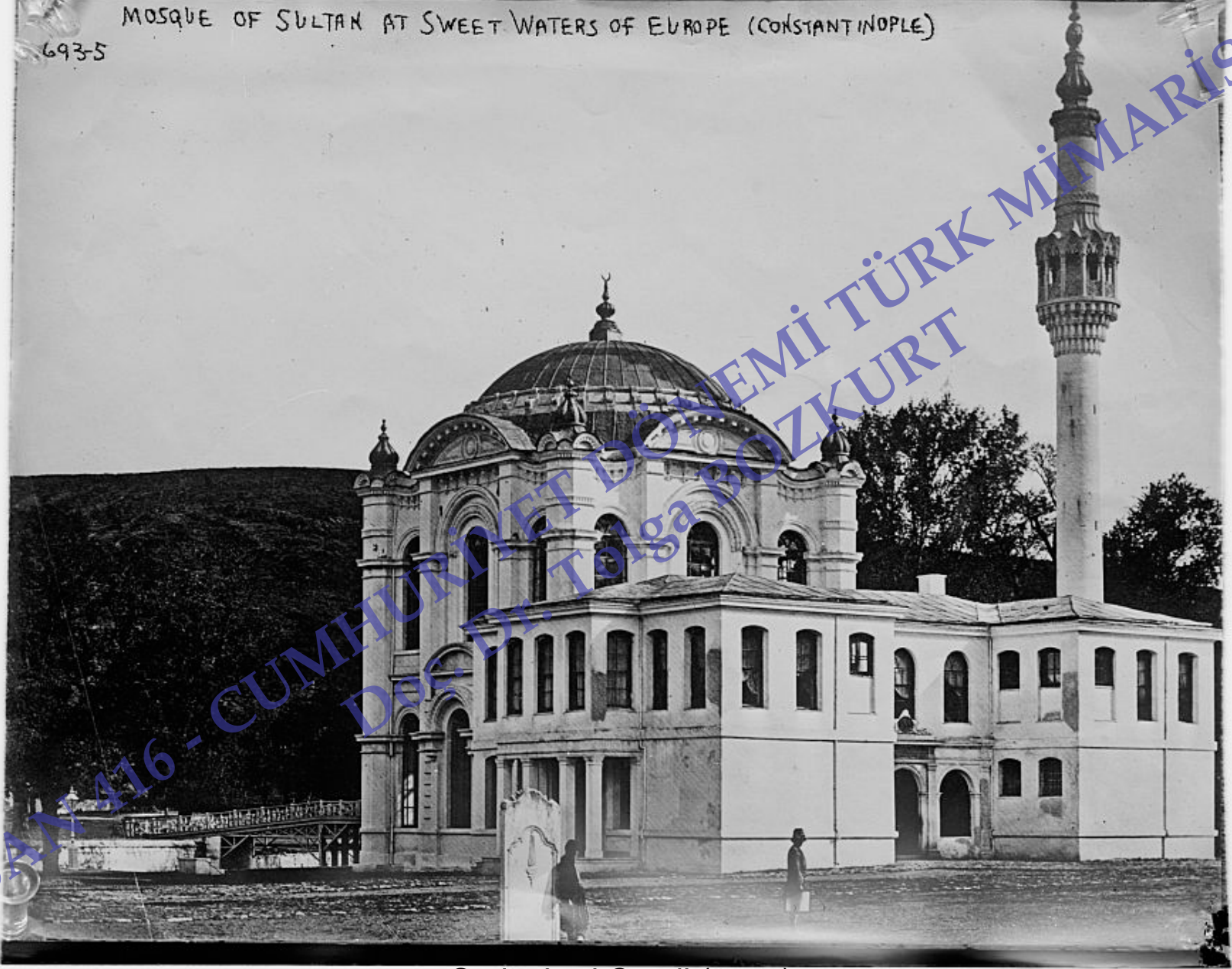
Çağlayan Sarayı

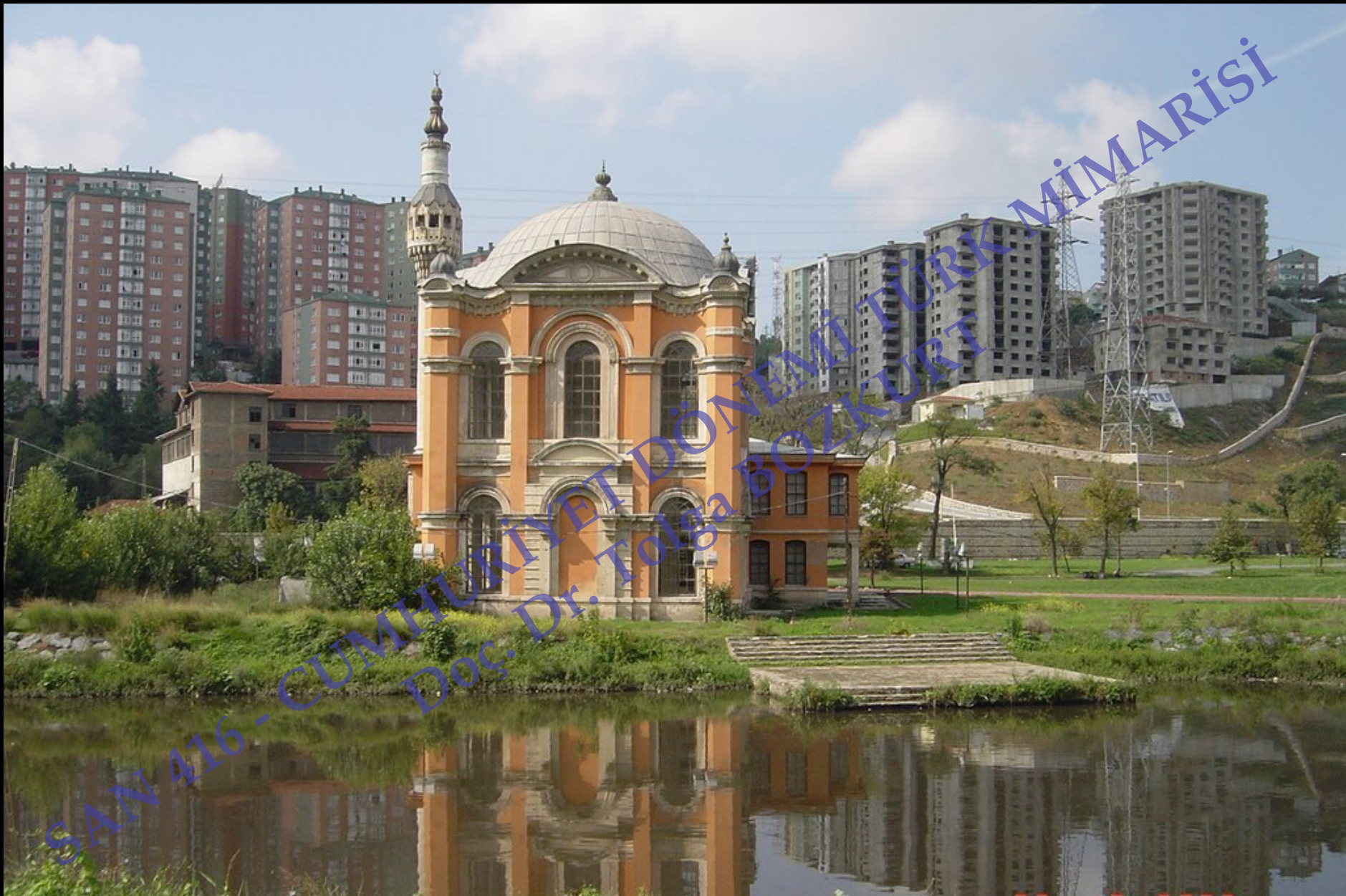
Sabiha Darga koleksiyonu
Yıldız IRCICA arşivi

MOSQUE OF SULTAN AT SWEET WATERS OF EUROPE (CONSTANTINOPLE)

6935

Sadaabad Camii (1862)

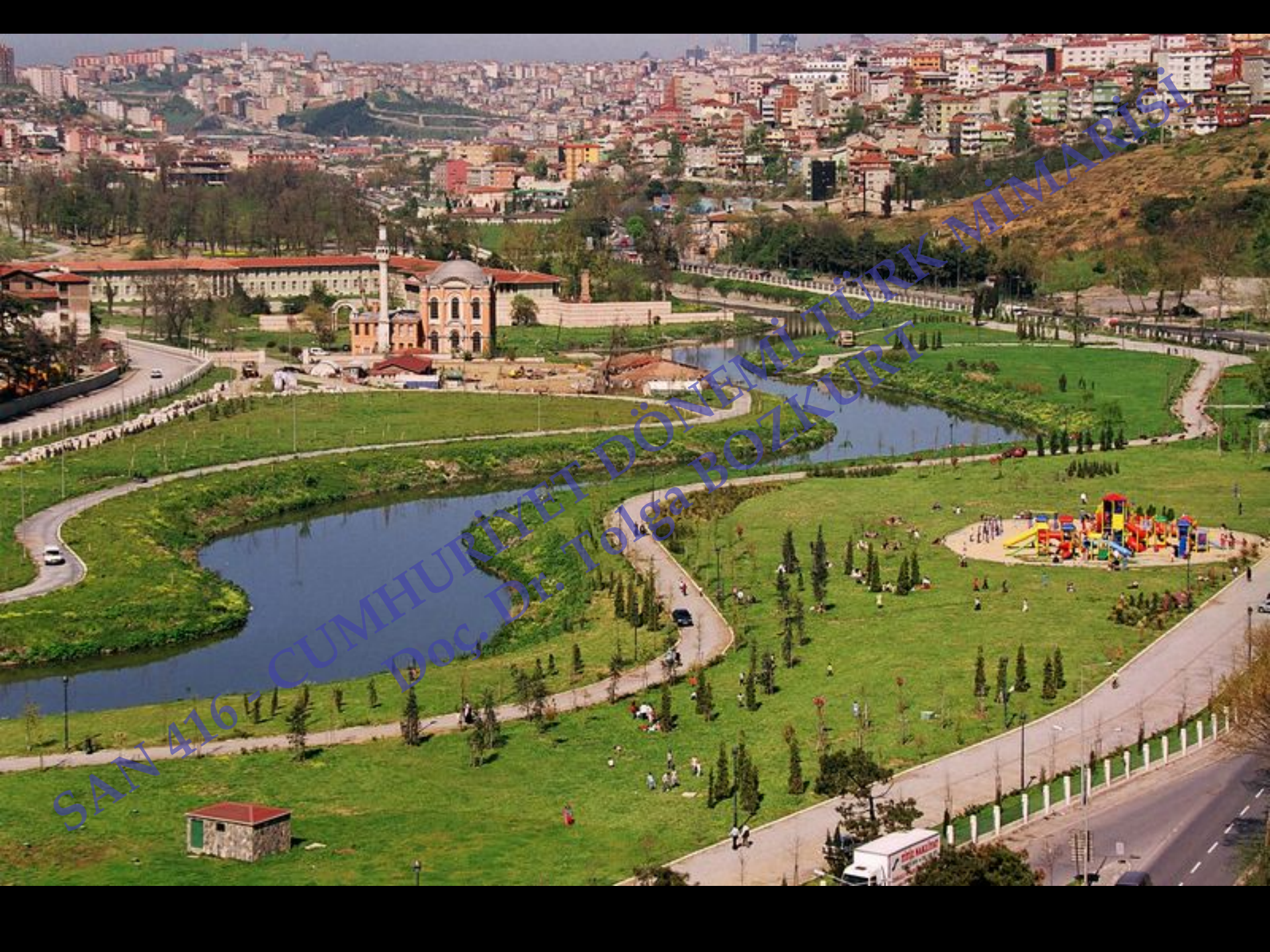

Sadaabad Camii (1862) – Mimar: Sarkis Balyan

SAN 416 - CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK MİMARİSİ
Doç. Dr. Tolga BOZKURT

Kağıthane (1920)

SAN 416 CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK MİMARİSİ
Doç. Dr. Tolga BOZKURT

-“Tarihiçilik” akımı içerisinde modern arkeoloji ve sanat tarihi bilimlerinin kurucusu olarak tanınan *Winkelmann* “The History of Ancient Art (1764)” adlı eseri ile Batı Avrupa’da Yunan ve Roma uygarlıklarına olan ilgiyi artırmıştır. Bu dönemde filizlenen Batı kökenli neo-klasizm akımının etkileri Sultan III. Selim döneminde Osmanlı kültür ve sanatına da tesirde bulunmuştur.

Johann Joachim Winkelmann (1717-1768)

III. Selim döneminde başlayan yenilik girişimleri başta askeri alanda olmak üzere eğitim alanında da yeni işlevlere yönelik modern yapıların inşasını gerekli kılmıştır. Bu gereksinim doğrultusunda birçok yabancı mimar ve sanatçı İstanbul'a gelerek, faaliyet göstermişlerdir. Bunlar arasında Alman mimar ve ressam Antoine Ignace Melling önemlidir.

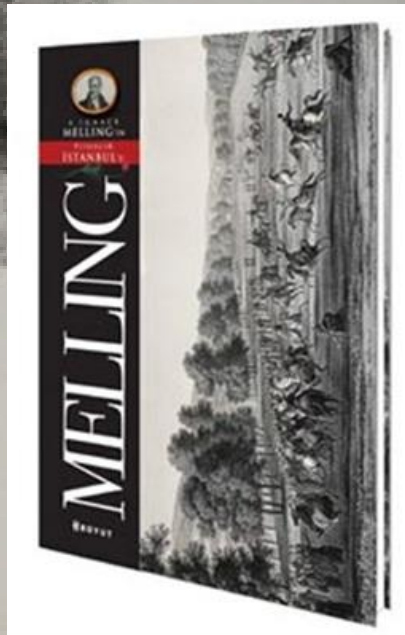
Sultan III. Selim (1761-1808)

Selimiye Kışlası (1800)

Ortası avlulu dikdörtgen plânlı Roma castrumlarını hatırlatan Selimiye Kışlası; lojmanları, dükkânları, hamamı, sıbyan mektebi, kütüphanesi, camisi ve matbaasıyla işlevsel bir bütünlük içerisindedir.

SAN 416 - CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK MİMARİSİ
Doç. Dr. Tolga BOZKURT

Gravür: Melling

Hatice Sultan'ın Ortaköy'deki Sarayı

SAN 416 - CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK MİMARİSİ
Doç. Dr. Tolga BOZKURT

View of the Village of TARABYA, with the Ipsilanti Yalı in the foreground.

Tarabya, İpsilanti Yalı

Gravür: Melling

Vue de la Place et des Casernes de TOP-HANÉ, à l'entrée du port de Constantinople.

Gravür: Melling

Tophane-i Amire

SAN 416 - CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK MİMARİSİ
Doc. Dr. Tolga BOZKURT

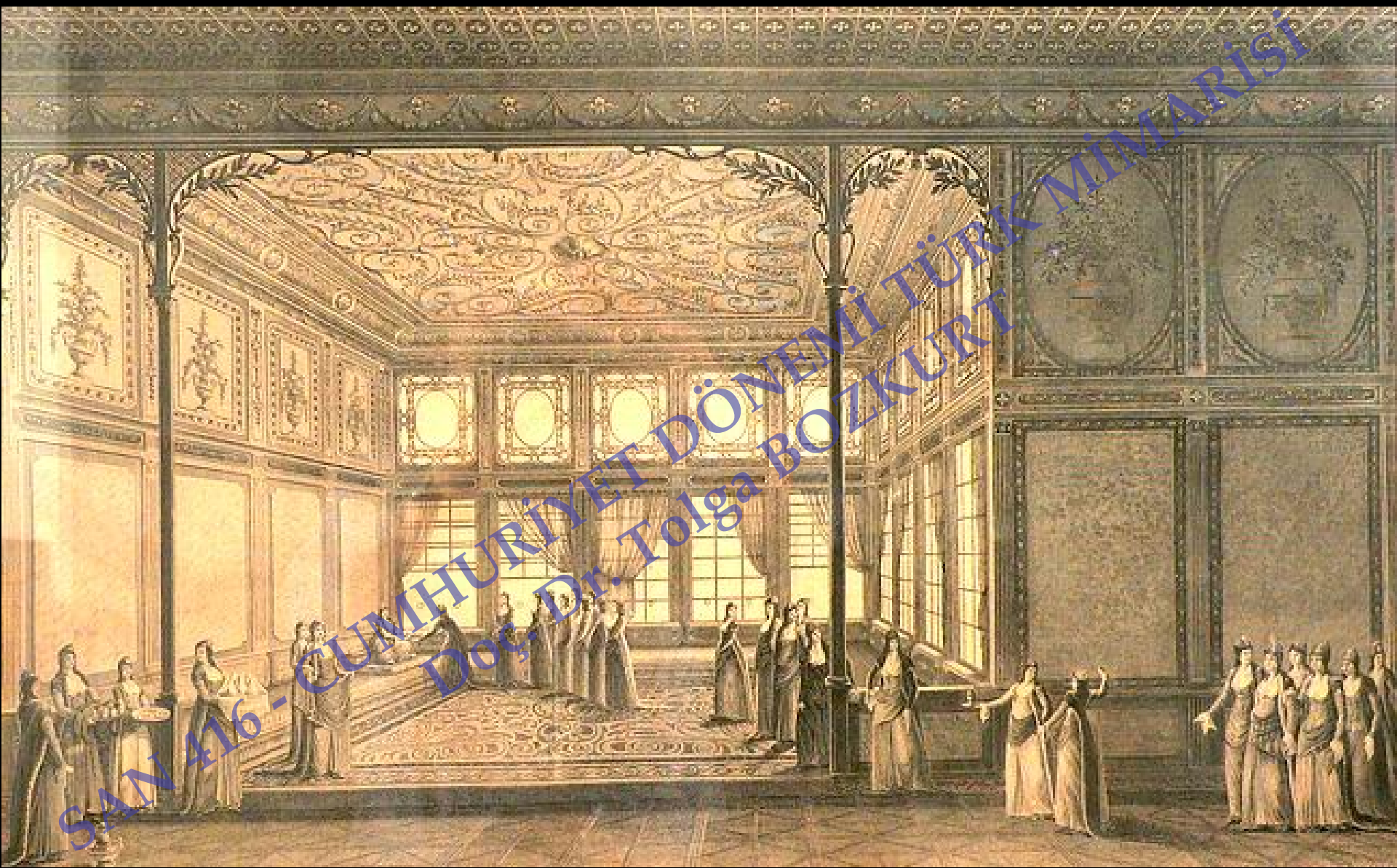
Boğaz manzarası

Gravür: *Melling*

Harem – Topkapı Sarayı

Gravür: *Melling*

Harem – Hatice Sultan Sarayı

Gravür: Melling

Osmanlı Devleti'nde 18. yüzyılın başından itibaren başlayan ıslahat çalışmaları tarihi aynı zamanda "batılılaşma" tarihinin de başlangıcını oluşturmakla birlikte, bunların çok daha ferdi hüviyetli örnekleri II. Osman (1618-1622) ve IV. Murad (1623-1640) saltanatlarıyla Köprülüler vezareti dönemlerinde görülmektedir. Ancak bunlar, Osmanlı İmparatorluğu'nu ıslah etmenin eski düzenin ihyasıyla mümkün olduğu düşüncesinin münferit bir şekilde uygulandığı dönemdir.

Ancak, 18. yüzyılın hemen başındaki savaşlardan sonra Batı karşısında gerilediğinin farkına varan Osmanlı Devleti, birtakım yüzeysel tedbirler alınarak bozulan devlet yapısı, askeri, siyasi, sosyal ve ekonomik kurumların düzeltilemeyeceğini ve en önemlisi devletin çöküşünün durdurulamayacağını anlayarak, düzeni reforme etmenin yolları batıda aranmaya başlamıştır.

İstanbul – Taşkışla (1846-1852)

CENNETİN KAPILARI

REVITALIZING PUBLIC ENVIRONMENTS: Requalifying Old Places for New Uses

SAN 416 - CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK MİMARISI
Doç. Dr. Tolga BOZKURT

Osmanlı İmparatorluğu'nun altı yüz yılı aşan uzun tarihi sürecinde 19. yüzyıl, siyasi, sosyal ve kültürel açıdan büyük değişimlerin yaşandığı bir dönem olmuştur.

Tarih yazımında “batılılaşma”, “modernleşme” veya “çağdaşlaşma” gibi kavramlarla ifade edilen ve genel olarak 19. yüzyıla mal edilen bu değişimler dizisi, zaman içinde birbirleriyle bağlantılı olarak zincirleme bir şekilde gelişen birçok olayı birden içermektedir. Bu olaylar, Osmanlı Devleti'nin siyasi egemenliğinin ve gücünün 18. yüzyıl başlarında zayıflamasıyla başlamış, Batı'daki endüstri devrimine katılmayan Osmanlı teknolojisi ve ekonomisinin gelişme zorluklarına ek olarak, coğrafi yakınlığı itibariyle Batı ile zorunlu bir karşılaşma içinde savaş, ticaret ve kültür ilişkileri zorlamasıyla artarak sürmüştür.